

XALQ TA'LIMI SOHASIDA MEDIA – TA'LIMNI SAMARALI BOSHQARISH ISTIQBOLLARI.

Amonova Nargiza Rustamovna

Innovatsiyalar universiteti magistri

Email: b.b.toxirov70@gmail.com

Tel: +99891 440 28 33.

Annotatsiya: Hozirgi zamon ta'lim tizimi yangi talablar va texnologik inqiloblar bilan chambarchas bog'langan bo'lib, bu tizimning samarali ishlashi uchun turli omillar muhim rol o'ynaydi. Xalq ta'limi sohasi ham o'zining yuksalishi va samaradorligini oshirish uchun yangilanishlar va innovatsiyalarni talab qilmoqda. Shulardan biri — ta'limni boshqarishda va o'quv jarayonlarini samarali tashkil etishda media vositalaridan keng foydalanishdir.

Kalit so'zlar: Ta'lim, media, xalq ta'limi, platformalar, dasturlar.

Kirish: Media texnologiyalari, bugungi kunda, butun dunyo bo'ylab ta'lim jarayoniga ta'sir ko'rsatmoqda. Televizion dasturlar, raqamli platformalar, onlayn ta'lim vositalari va ijtimoiy media kanallari ta'limni samarali boshqarishning muhim vositalariga aylangan. Ushbu maqolada xalq ta'limi tizimida media vositalarining roli, ta'limni samarali boshqarishda media texnologiyalarining istiqbollari va o'zgaruvchan ta'lim metodlariga ta'siri haqida so'z boradi.

Xalq Ta'limi Tizimi: Umumiy Tasviri va Hozirgi Holati.

Xalq ta'limi tizimi — bu davlat tomonidan boshqariladigan va jamiyatning intellektual rivojlanishini ta'minlaydigan muhim ijtimoiy tuzilma hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasining xalq ta'limi tizimi ham o'zida davlatning asosiy ta'lim siyosatlarini amalga oshiruvchi va ta'lim sifatini yaxshilashga qaratilgan ko'plab reformalarni o'z ichiga oladi.

So'nggi yillarda, xalq ta'limi tizimida yangi o'quv metodikalari va pedagogik yondashuvlar o'rganilmoqda. Shuningdek, xalq ta'limining samarali boshqarilishini ta'minlash uchun, ilg'or media va axborot texnologiyalaridan foydalanish zarurati kundan-kunga kuchayib bormoqda. Ta'limni boshqarish tizimining samaradorligi, o'quv jarayonini to'g'ri tashkil etish, o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasidagi aloqaning o'rnatilishi kabi omillarga bog'liq.

Media Vositalarining Xalq Ta'limidagi O'rni

Media vositalari, ta'lim tizimining barcha bo'g'inlarida — o'qituvchilarni tayyorlash, o'quvchilarni tarbiyalash va ilmiy faoliyatni qo'llab-quvvatlashda — muhim rol o'ynaydi. Ushbu vositalar orqali, ta'limning barcha darajalarida

ma'lumotlar tez va samarali tarqatiladi. Media vositalarini ta'lim jarayoniga tatbiq etishning bir qancha asosiy afzalliklari mavjud:

– Axborot almashinuvi: O'quvchilarga o'z vaqtida yangiliklar, ilmiy maqolalar, o'quv dasturlari haqida ma'lumot olish imkoniyati.

– Ko'rsatuvlar va onlayn darslar: Televizion va raqamli platformalarda onlayn darslar, o'quv video-materiallar va bilimlarni oshirish uchun maxsus kontentlar orqali ta'limni rivojlantirish.

– O'quv jarayonining interaktivligi: Internet platformalari va ijtimoiy tarmoqlar orqali o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasida interaktiv aloqaning rivojlanishi.

Shu tariqa, media vositalarining ta'lim tizimida qo'llanilishi nafaqat o'quvchilar, balki o'qituvchilar, ota-onalar va jamiyat uchun ham yangi imkoniyatlar yaratmoqda.

Ta'limni Samarali Boshqarishda Media Texnologiyalarining Ahamiyati

Ta'limni samarali boshqarishda media texnologiyalarining roli katta. Bugungi kunda ta'lim tizimida quyidagi texnologik yondashuvlar joriy etilmoqda:

Dasturiy ta'minot va platformalar: Onlayn platformalar, masofaviy ta'lim tizimlari (masalan, Moodle, Google Classroom), o'quvchilarga darslarni onlayn o'tish va ularni mustaqil ravishda o'rganish imkoniyatlarini yaratmoqda.

– Birinchi darajali ma'lumotlar: Tahlil va boshqaruvni samarali tashkil etish uchun, ta'lim tizimining statistik ma'lumotlari va natijalarini to'plash va tahlil qilishning media vositalari orqali olib borilishi.

– Raqamli ta'lim materiallari: Video, audiolar, interaktiv modullar, o'quv dasturlari va boshqa raqamli materiallar o'quvchilarning o'rganish jarayonini samarali va qiziqarli qiladi.

O'quv jarayonlarini interaktiv va raqamli usullar orqali boshqarish, ta'limda sifatni oshirish va natijalarni yaxshilashga olib kelmoqda.

Media Vositalarining Ta'limni Modernizatsiya Qilishdagi Istiqbollari

Ta'limni modernizatsiya qilishda media vositalari o'zining istiqbollari bilan alohida ahamiyatga ega. Shu jumladan, zamonaviy texnologiyalar, ijtimoiy media va interaktiv metodlar ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Ayni paytda, yangi media texnologiyalari va onlayn platformalar ta'lim sohasini global miqyosda integratsiya qilishga yordam bermoqda.

Bundan tashqari, media vositalari o'qituvchilarni malaka oshirishda ham katta rol o'ynaydi. Xalqaro tajribalar va ilg'or pedagogik metodlarni o'rganish uchun media vositalari eng yaxshi manbalarni taqdim etadi. Ta'limni modernizatsiya qilishda media vositalarining istiqbollari quyidagilardan iborat:

– Onlayn o'qish va ta'limning masofaviy shakllari: Global ta'lim resurslariga kirish imkoniyatlari.

- Interaktiv texnologiyalar: O‘quvchilarga o‘z bilimlarini amaliy tarzda sinab ko‘rish imkoniyatini yaratish.
- Virtual va kengaytirilgan haqiqat: O‘quvchilarga murakkab ilmiy va texnikaviy masalalarni o‘rganishda yordam beradigan yangi texnologiyalar.

Media Vositalarining O‘zgaruvchan Ta’lim Metodlariga Ta’siri

Zamonaviy ta’lim metodlari o‘quvchilarning faol ishtirokini, tanqidiy fikrlashini va innovatsion yondashuvlarni rivojlantirishga yo‘naltirilgan. Media vositalari bu jarayonda muhim yordamchi vosita sifatida chiqmoqda. Interaktiv darslar, onlayn testlar, multimedia materiallari va simulyatsiyalar orqali o‘quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyati rivojlanadi. Bularning barchasi, media vositalarining ta’lim metodlariga ta’siri sifatida baholanadi.

Xulosa: Xalq ta’limi tizimida media vositalarining ahamiyati tobora ortib bormoqda. Ularning ta’limni boshqarish, o‘quvchilarni tayyorlash, o‘qituvchilarni malakasini oshirish va ta’limni modernizatsiya qilishdagi roli nihoyatda katta. Ta’lim tizimining samarali ishlashi uchun, media texnologiyalarini joriy etish va ulardan to‘g‘ri foydalanish zarur. Xalq ta’limi sohasida media vositalarining istiqbollari juda keng bo‘lib, ular ta’limni yanada sifatli va samarali qilishga yordam beradi. Shu bilan birga, ta’limning global miqyosda rivojlanishi va media vositalarining ta’lim jarayoniga qo‘shgan hissasi jamiyatning kelajakdagi rivojiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Tagayeva, M. (2023). Chu-13 ozuqa muhiti o‘stirilgan b. braunii-andi-115 va ch. infusionum-andi-76 shtammlarining o‘sib-rivojlanishini tahlil qilish. центр научных публикаций (buxdu. uz), 44(44).
2. Tag‘Aeva, M. B., & Baxshullaevich, T. B. (2023). Mikrosuvo‘tlarining mo‘tadil o‘sib-rivojlanishini ta’minlovchi ozuqa muhiti tanlash. Science and innovation, 2(Special Issue 8), 517-523.
3. Tagayeva, M. (2021). Buxoro viloyatidagi sutemizuvchilar tasnifi va ekologiyasi. Центр научных публикаций (buxdu. uz), 8(8).
4. Tagayeva, M. (2022). Medicinal Properties of Mint Plant and Export Power of the Republic on Medicinal Plants. Центр научных публикаций ИКАЦИЙ (buxdu. uz), 9(9).
5. Takhirov, B. B., Tagaeva, M. B., Kakhorova, Z. (2024). Study of Pancreatic Enzymes. International Journal of Pediatrics and Genetics, 2(5), 1-6.Ц
6. Tagaeva, M. B., Oybek o‘g‘, Z. M. R., & Olimboyevna, B. G. (2024). Effect of Microbiological Preparations on the Growth of Cotton. Miasto Przyszłości, 47, 74-78.

7. Tagaeva, M. B., Oybek o'g, Z. M. R., & Olimboyevna, B. G. (2024). Mikrosuvo'tining Tuproq Unumdorligiga Ta'siri. Miasto Przyszłości, 57-60.
8. M Tagaeva, B Tokhirov “ selection of nutrient medium that ensures moderate growth of microalgae” академические исследования в современной науке, 2023
9. T.M. Bafoevna, Вахтиёр Т. studying the activity of microorganisms (laboratory conditions) in moderately and highly saline meadow alluvial soils based on cotton //центр научных публикаций (buxdu. uz). – 2023. – т. 35. – №. 35.
10. T.M Bafoevna, T.B Вахшullaevich, Z.M.Oybek o'gli - “mikrosuvo ‘tlarining mo ‘tadil o ‘sib-rivojlanishini ta'minlovchi ozuqa muhiti tanlash” " conference on universal science research 2023